

El PSM aplaudeix la ruptura del pacte de govern amb UM

Els últims casos de corrupció i malversació de fons han fet vessar el got. **Pàg. 3**

Creixement i PTI, un debat partidista i interessat

La proposta de construcció d'una bodega a Alaior ha desencadenat en els mitjans de comunicació tot un seguit d'informacions i opinions partidistes i intencionades sobre la validesa del model d'ordenació territorial del PTI.

La qüestió és que sura una idea que es repeteix, carregada d'estereotips: la política radical practicada pel PSM entorn al territori és el motiu principal de l'estancament econòmic de l'illa. Es tracta d'un plantejament carregat de mala fe i gens lleial a un model que ha costat tants anys bastir i tant diferenciat.

El PSM defensa el model d'ordenació que es recull al Pla Territorial Integral (PTI).

Pàg. 6

Editorial

El discurs del PP sobre els casos de corrupció i el rèdit polític.

Pàg. 2

Infraestructures

El dret a decidir sobre la gestió del nostre aeroport.

Pàg. 5

Sector agrari

Reconeixement europeu del model del Contracte Agrari.

Pàg. 7

El discurs de la dreta i el rèdit polític

Una de les funcions d'aquest butlletí que teniu a les mans és la de donar un punt de vista diferent a les informacions que apareixen als diferents mitjans de comunicació de l'illa. Un punt de vista que segurament és més proper a la realitat, perquè a voltes les informacions poden venir esbiaixades o, si més no, que parteixen d'un partit pres. La imatge d'unes administracions frenades per la intransigència del PSM, l'excés de protagonisme i personalisme en fer política d'alguns dirigents del partit, l'autoritarisme o un excés de poder en relació al nombre de votants són els fils argumentals que manegen i exploten aquests mitjans, que ja han començat una clara carrera per a la campanya electoral. I sabem, aquests mitjans, especialment els escrits, de per quina banda calen. Un dels motius argumentals més repetits darrerament, i que les darreres setmanes ha marcat l'esdevenir comunicatiu a l'illa, és la imatge d'una situació d'excessiu proteccionisme en la planificació i les polítiques progressistes com les del PSM aplicades al

part de la població ja serà emprada, com és aquest cas. La possibilitat que amb el moviment dels fangs del fons del port s'aixequessin materials contaminants i fossin duts fora de la mar va aixecar certes alarmes, que el PP no va tardar gens a fer-se seves. Amb una sensibilització inèdita per al medi ambient. És cert que l'Ajuntament tenia en les seves mans informes que avalaven la seguretat de l'operació i als quals, també el PSM, va donar crèdit. Però és important saber que la mediació del PSM perquè el consistori fes replantejar la qüestió a Autoritat Portuària és crucial. Sense estrafalls mediàtics i escoltant la veu d'aquells col·lectius i persones més sensibilitzats en la matèria.

A la banda de ponent el PP esmenta, amb tota la cobertura mediàtica de què disposa, que a Ciutadella caldrà fer una fiscalització de les despeses per controlar la gestió del pressupost de l'Ajuntament, en mans, segons ells, d'una gent sense experiència i fent entendre que es gasten recursos econòmics

UNA DE LES COSES MÉS INCREÏBLES QUE TÉ LA DRETA ÉS ANAR BARATANT EL DISCURS EN FUNCIO D'ALLÒ QUE LI DÓNA MÉS RENDIMENT POLÍTIC: ES TRACTA D'ANAR REPETINT UN ESLÒGAN. PERÒ A MÉS SENSE ESCRÚPOLS NI VERGONYA. ALLÒ QUE INTERESSI PER POPULISME O PER VENDRE UNA IDEA PER A LA QUAL PUGUIN FER CAMPANYA SERÀ BENVINGUT.

territori, i que açò ha produït un estancament social i econòmic a Menorca. Si aquesta idea s'ha de repetir fins a la sacietat per fer-ho creure, es farà, encara que sigui esbiaixant la realitat o malinterpretant les lleis, cosa que frega la manca d'ètica professional, vist des de la perspectiva periodística. Un exemple molt clar l'hem tingut amb l'afer del projecte fallit de construcció d'un celler a Alaior i l'extrapolació que se n'ha fet. En les pàgines interiors d'aquest nombre hi trobareu més informació al respecte.

D'altra banda, una de les coses més increïbles que té la dreta és anar baratant el discurs en funció d'allò que li dóna més rendiment polític: es tracta d'anar repetint un eslògan. Però a més sense escrúpols ni vergonya. Allò que interressi per populisme o per vendre una idea per a la qual puguin fer campanya serà benvingut. I si poden comptar, com diem, amb el vistiplau dels mitjans, millor. També per aquest motiu trobam imprescindible contrastar les notícies.

És curiós veure com el PP de Maó, posem per cas, branda la bandera de l'ecologisme amb un tema com el del dragatge dels llots del port de Maó. Si hi ha una qüestió que pot ser de certa sensibilitat per

sense un criteri ni projecte. Però llavors s'obliden que quan ells mateixos governaven, el descontrol del pressupost, lligat, com s'ha demostrat, a una acció de govern en què els interessos privats passaven sense escrúpols per damunt del bé públic, va dur a una autèntica etapa de descontrol i múltiples presumptes casos de dubtosa legalitat. Joana Gomila, regidora d'Hisenda, del PSM, de l'Ajuntament, s'encarrega de posar les coses al seu lloc i recordant aquells casos de mancança de tot, i en un moment que la regidora d'Hisenda d'aquells moments era Antònia Gener, qui ara es dedica a insuflar un tema com aquest des de l'oposició.

És curiós com la memòria arriba tan poc enfora. I com les incoherències ideològiques i de plantejament tampoc no importen gaire. Després que el PP digui que el Govern de les Illes Balears s'agafava amb pinces (cosa que tenien raó) pel fet de tenir imputats (supòs que es deuen oblidar que ells també, i que els delictes de què s'acusa UM són de l'època en què pactaven amb ells).

Ben igual, cadascú sap a què juga i per açò insistim en la línia de donar informacions sense filtres.

Una encertada decisió de ruptura

Des del PSM aplaudim la sortida d'Unió Mallorquina del Govern de les Illes

La primera setmana de febrer ha vingut marcada políticament per la sortida forçada dels consellers d'UM del Govern de les Illes Balears. El motiu: els casos de corrupció i malversació de fons ha esquitxat de tal manera els dirigents del partit conservador mallorquí, involucrats en causes judicials, imputacions i sentències, que un govern amb un mínim d'ètica i responsabilitat havia de prendre la decisió de fer fora aquests dirigents.

Tot i respectant la presumpció d'innocència, la multitud de detencions, d'imputacions i mesures cautelars a determinats càrrecs públics de l'actual Govern, des del PSM es considera que no es podia permetre continuar amb una situació com aquesta. "Les institucions han d'estar gestionades per persones que transmetin transparència i no generin cap ombra de dubtes sobre l'honestetat i transparència dels govern", assegura la secretària general del partit, Tuni Allès.

El PSM sempre ha defensat la necessitat que els governants practiquin l'honradesa en la seva tasca de gestió de la cosa pública, i mai aprofitin les institucions en benefici particular. Aquest ha estat un mal que ha perseguit massa vegades les institucions i la política de les Illes Balears, especialment de l'ala conservadora.

La legislatura passada, en mans del PP, va venir també marcada per aquesta xacra. Multitud de vegades el nostre partit va insistir a assenyalar que la corrupció era un problema molt greu, i que no responia a una qüestió individual, tal i com defensaven les dretes, sinó una manera de fer política. Açò s'ha demostrat perquè el mateix president del Govern també ha vist com se l'imputava en una causa judicial, en el cas del velòdrom Palma Arena, un cas d'extrema gravetat en

què s'han cremat uns quants milions d'euros encara sense esclarir. Els enjudiciaments per part membres del PP en casos de la passada

fora aquests dirigents del Govern, encara que açò impliqués dificultats. La ruptura amb UM aboca a una situació complicada, a un go-

La situació requereix, més que mai, una política valenta per afrontar un govern en minoria.

legislatura han posat de manifest aquesta forma de fer política que tant denunciàvem i ha fet pujar els colors de la vergonya la població illenca. El mateix passa amb els dirigents d'Unió Mallorquina, que mantenen imputats els seus consellers. Tot açò fa que mantenir el govern actual, amb un pacte amb aquesta formació política, el considerem completament inviable.

vern en minoria, però el moment social i el terratrèmol polític judicial, que continua, ens hi obligava. UM incomplia el codi de responsabilitats polítiques, motiu suficient per al PSM-Verds, i el Bloc per extensió, per trencar el pacte; l'operació Voltor ha estat el diluvi que fa vessar el got, la gerra i el safareig. El PSM i el Bloc han secundat i aplaudit la decisió.

MULTITUD DE VEGADES EL PSM VA INSISTIR A ASSENYALAR QUE LA CORRUPCIÓ ERA UN PROBLEMA MOLT GREU, I QUE NO RESPONIA A UNA QÜESTIÓ INDIVIDUAL SINÓ UNA MANERA DE FER POLÍTICA.

La decisió de trencar el govern és completament encertada, i és plenament coherent amb la línia ideològica del PSM, que mai podrà admetre casos com aquests al si d'una institució.

El president Antich, finalment, va prendre la decisió encertada de fer

Ara caldrà, més que mai, una política valenta per afrontar un govern amb minoria, que afronti la crisi dels cent mil desocupats amb els escassos recursos pressupostaris a l'abast, que doni el màxim d'estabilitat, que recuperi la confiança democràtica, i que promogui (amb

consciència de la limitació en escons) polítiques progressistes, nacionals i ecologistes.

Amb tot, és ben curiós que el PP hagi criticat el cessament. La deriva del Partit Popular, que continua sense cap mena de projecte, tocat d'ençà de la descoberta d'una manera de governar completament corrupta, fa que l'enfrontament

LES INSTITUCIONS HAN D'ESTAR GESTIONADES PER PERSONES QUE TRANSMETIN TRANSPARÈNCIA I NO GENERIN DESCONFIANÇA.

amb els partits que conformen l'equip de govern sigui completament estèril. Critiquen el cessament, cosa que fa pensar que ells preferirien governar amb persones que saben, perquè han estat jutjades i sentenciades, culpables per casos de corrupció. D'altra banda, tot i saber que el seu nombre de vots és superior a la suma dels dos partits que queden a l'executiu, i per tant que podria estar en les seves mans canviar de Govern, tampoc tenen un programa clar per governar, i es dediquen tirar fum. Fins i tot crida a emular el pacte de forces estatalistes que hi hagué a Euskadi, on governen el PP i el PSOE, quan sabem que la responsabilitat de país ha estat indispensable per tirar endavant amb les polítiques més progressistes i la defensa del nostre territori. I tot açò s'ha tractat amb una manca extrema de responsabilitat.

Aquest ha estat un concepte defensat amb contundència pel PSM, i el mateix portaveu del Bloc, Biel Barceló, en la seva intervenció al Parlament. Citava Max Weber, i deia: "un polític ha de tenir amor per la seva causa, ètica de la seva responsabilitat, mesura en les seves actuacions". I ell mateix continuava: "des del nostre grup parlamentari estem convençuts que, malgrat el errors que el Govern hagi pogut cometre, ha de

Maria Àntonia Munar, la darrera en dimitir.

mostrat fer honor a la frase de Max Weber. S'ha mantingut fidel al seu projecte polític en tot moment sense defallir quan les circumstàncies eren desfavorables, ha actuat amb l'ètica de la responsabilitat, i ha sabut mesurar les seves actuacions prenent les decisions només quan el desenvolupament dels fets ho ha fet inevitable. Vet aquí llavors, senyores diputades i senyors diputats, l'anàlisi de les causes que ens han portat a la situació actual, anàlisi feta, naturalment, des del prisma del nostre grup parlamentari Bloc per Mallorca i PSM-Verds."

Passatemps

Aquí trobareu diferents persones imputades per casos de corrupció a les Illes Balears. Observau com no n'hi ha cap del PSM...

BROU DE CORRUPTES

S	E	R	P	K	A	R	S	B	A	C	D	R	I	M
B	U	T	R	V	V	O	A	Z	A	V	X	L	M	I
A	G	F	B	J	E	D	N	R	J	P	I	X	A	Q
R	E	M	S	A	L	R	T	B	U	W	C	W	N	U
T	N	J	Q	U	I	I	O	P	A	J	U	A	T	E
O	I	S	Q	M	C	G	N	T	N	A	T	J	O	L
M	O	O	C	E	A	O	I	M	F	Y	A	W	N	N
E	H	F	L	M	S	D	A	Q	C	N	R	E	I	A
U	I	O	Y	A	A	E	O	B	O	X	R	K	A	D
V	D	I	V	T	S	S	R	R	G	Q	E	U	M	A
I	A	L	W	A	N	A	D	S	A	K	S	X	U	L
C	L	C	M	S	O	N	I	D	L	E	O	N	N	W
E	G	X	H	N	V	T	N	Z	V	C	L	S	A	V
N	O	A	X	D	A	O	A	I	E	Q	E	H	R	J
S	J	M	O	N	S	S	S	B	Z	N	G	M	U	Q

Dret a decidir sobre el nostre aeroport

Sempre hem fet incidència en el model defensat pel PSM de la necessitat de més quotes de sobiranisme per decidir sobre el futur i fer les polítiques adequades sobre allò que ens afecta directament sense que interessos externs a la mateixa illa interfereixin en la presa de decisions. Tot açò en termes tant efectius com, sobretot, afectius.

Darrerament s'ha parlat sobre la gestió dels aeroports. El nostre partit sempre ha defensat que una gestió més propera a la realitat social i econòmica de la infraestructura que representa la instal·lació aeroportuària és molt més adient i capaç d'incidir en les veritables necessitats de la societat. A l'aeroport de Menorca s'hi han fet unes actuacions, com la darrera ampliació, en les quals ja hem mostrat el nostre desacord en el seu moment i seguim mantenint la mateixa postura. Hem de tenir en compte que la inversió feta a l'aeroport ha estat de les grans inversions que l'Estat (en aquest cas una empresa vinculada, que és el cas d'Aena) ha executat durant el 2009. Quin benefici en traurem, de tot açò?

Hem tingut capacitat, els menorquins, de decidir si ho volíem o si podríem invertir aquests doblers en altres coses més necessàries en matèria de transport aeri? Sempre parlem de les mancances del transport públic. Aquestes dificultats influeixen en l'arribada de turistes, en el desenvolupament econòmic, en les possibilitats de mobilitat dels menorquins, etc. Però no ens hem aturat a pensar que la gran inversió feta, els guanys de la qual són molt difícils de calcular i preveure, fa que l'aeroport de Menorca sigui l'únic aeroport deficitari de les Illes Balears. I ningú no s'atura a pensar, tampoc, que com més inversió i serveis als aeroports, més taxes a pagar.

Tot açò són problemes irresolubles si les decisions que es prenen passen per uns interessos que no són els nostres. Aena és una gran empresa

Imatge de la campanya del PSM arran del projecte d'ampliació de l'Aeroport de Menorca.

José Blanco: "A través de las infraestructuras se contribuye a la vertebración territorial de España"

amb seu a Madrid que té un plantejament que res té a veure amb les nostres necessitats. És per aquest motiu que la capacitat d'incidència en la gestió de l'aeroport és essencial per començar a posar solucions a aquest gran problema. Per posar un exemple, i perquè tinguem present quin és el nivell de centralisme en què ens movem: entre 1992 i 2005, Madrid ha rebut un 56,14% de les inversions

d'Aena, mentre aquesta comunitat ha generat un 22,37% del trànsit aeri; per contra, els aeroports de les Illes Balears, amb un 18,64% del trànsit aeri del total estatal, només han rebut un 6,45% de les inversions.

El PSM encapçala un cop més les reivindicacions que demanen més poder de decisió sobre el nostre futur. Ja el 2008 el senador Pere Sampol, juntament amb d'altres senadors, demanava al senat una moció sobre la cogestió dels aeroports per part de les comunitats autònomes. Han passat dos anys i mig, i de les previsions de descentralitzar els aeroports de les Illes Balears no se'n sap res. Hom parla alguna cosa de l'aeroport de Son Sant Joan, però a la pràctica el model del Ministeri de Foment continua tenint unes bases fonamentades en la centralització i, per tant, la perpetuació d'aquest sistema en què una gran empresa pública estatal s'encarrega de decidir pel seu compte on farà les inversions i què decidirà a cada aeroport. No en va, el senyor Blanco, ministre de Foment, especifica que "a través de las infraestructuras se contribuye a la vertebración territorial de España". Tornam a la mateixa cançoneta de sempre.

La validesa del model del PTI

Ja en fèiem referència a l'editorial. Aquests dies hem assistit a un bombardeig mediàtic i polític molt ben dirigit a tota la planificació territorial, a tot el model d'ordenació de l'illa dels darrers anys. Des d'aquests mitjans transmeten una idea que es redueix amb un plantejament, carregat alhora de mala fe i gens de lleialtat a un model que ha costat tants anys bastir i tant diferenciats, que ve a dir: el PTI i les traves de l'administració (entenguem, sobretot, Consell) van en contra del desenvolupament econòmic. Els més agosarats (que no ho són tant perquè ja se n'estan alçant moltes veus) demanen la modificació de la norma per encabir-hi els projectes que duguin un rendiment econòmic. No tenen pèrdua les informa-

cions aparegudes al diari Menorca durant pràcticament una setmana sobre el tema. Ni tampoc opinions expressades en blocs com el del director d'aquest mitjà, o d'altres de més vistosos, com el del senyor Toni Camps, conseller del PP en el Consell de Menorca, que en un d'aquests articles seus li posa com a títol: "Modificació del PTI, per què no?"

La qüestió és que sura una idea que es repeteix, carregada d'estereotips: la política radical practicada pel PSM entorn al territori és el motiu principal de l'estancament econòmic de l'illa. Segons aquesta premissa, cal un replantejament de la política d'ordenació territorial per donar sortida a les grans inversions com a iniciatives econòmiques, sobretot ara en

El Consell ha subvencionat la creació de bodegues de vi.

Bosco Gomila

Va de vins

El diumenge passat el Diari Menorca ens sorprenia amb unes declaracions fetes per e-mail des de Abu Dhabi, la capital dels Emirats Àrabs, per l'arquitecte ex-director del projecte d'una bodega a Alaior, i afirmava que el Consell posava traves per la construcció del celler que havia dissenyat.

Curiosament, aquest Sr. no ha presentat cap projecte al Consell de Menorca i a més, pel que sabem, en un any i mig, des de juliol del 2008, no ha tingut temps per contestar unes observacions que es feien des de l'Ajuntament d'Alaior al seu projecte. Això si, la culpa de que el projecte hagi fracassat és del Consell Insular de Menorca i de la seva consellera d'Economia que ni tan sols han vist el projecte.

Des del meu modest punt de vista, crec que la crisi de la bombolla immobiliària deu haver tingut alguna cosa a veure amb la figa que ha fet el projecte, com l'ha tinguda també amb tants d'altres projectes faraònics, però clar, per un tècnic que escriu des de Abu Dhabi queda millor dir que és culpa del Consell i de la Consellera que s'atreveix a parlar català, que no pas per problemes econòmics. Ara bé, com que tothom està d'acord que tractar amb l'administració és una cosa molt farragosa i que comporta haver de presentar papers, l'esmentat arquitecte ha quedat com un Senyor.

A partir d'aquesta falsedat, durant la setmana s'ha anat informant sobre el dolents que són el CIME i les traves que es posen per fer bodegues a Menorca.

Però, curiosament, la realitat és tossuda i diferent al que s'exposa, perquè totes les sol·licituds per construir cellers que fins a dia d'avui han arribat al Consell Insular de Menorca, que han estat sis, no només s'han aprovat, sinó que han tingut subvencions de l'administració per portar-les a terme, algunes fins el 30% del projecte i les obres per la construcció de la bodega. I, curiosament, una de les administracions que les ha subvencionat és el Consell Insular de Menorca, mitjançant l'aportació que fa anualment el grup Leader de Menorca que, curiositats de la vida, presideix la Consellera Antònia Allés.

Per tant, no només no hi ha traves a l'hora de diversificar l'agricultura, sinó que se'ls dona suport econòmic per tirar endavant els projectes de construcció de bodegues.

El projecte que ens ocupa, igual que tots els altres, ha de complir amb la normativa urbanística. I sobretot, si tenim en compte que autoritzar indústries en sòl rústic, és una excepció a la norma, que es contempla per poder transformar el producte de la pròpia finca. Si no, com la resta d'indústries agroalimentàries que hi ha a Menorca, que són unes quantes, s'hauria d'anar a sòl urbà.

època de crisi. Aquesta idea, que es va amollant perquè calí, representa una involució, però al cap i a la fi és el model que el PP propugna i ha propugnat sempre, i que en tot aquest afer i d'altres que han anat apareixent darrerament mostra la seva carta de presentació, sense complexos, marcant clarament les distàncies amb la vista fixa a les properes eleccions: la campanya ja funciona de ple. El PSOE sembla desaparegut en el debat ideològic i en la defensa del model.

Cal, idò, ser més convincents que mai i, sobretot, explicar les coses sense desvirtuaments i segurs del que es propugna. Sobre el que va passar, un aclariment de Bosco Gomila, director

de Promoció i Qualitat, publicat a la premsa, ens ajudava a esclarir alguns dubtes.

A la fi, els fets són molt clars. Uns senyors (que avui en dia, per cert estan barallats: l'arquitecte, impulsor del projecte i el propietari van trencar relacions fa bastant; aquestes informacions són les que no surten) van a veure tècnics i responsables polítics del Consell a presentar un projecte de sembra de vinyes i creació d'un celler. Se'ls diu que en principi no ho veurien malament, però que s'han d'adaptar a la normativa. Primer municipal, i després del Consell, segons les competències. Presenten un primer pas a l'Ajuntament d'Alaior, que els fa arri-

bar una sèrie de prescripcions. I aquí arriba tot. El projecte, per part dels mateixos interessats, deixa de ser una opció empresarial i d'inversions per anar a parar a un calaix.

Quin interès, idò, recobra aquest afer, 3 anys després de la primera i única trobada? Qui ho instiga? Amb quina finalitat? Per què s'estrapola al qüestionament de l'ordenació territorial? Per què en aquest moment, després de diferents notícies sobre les dificultats de construcció al rústic com el cas del turisme rural? Quin interès hi té l'arquitecte? Per què s'hi mescla una anècdota lingüística (faltejada, per cert) elevada a qüestió ideològica com si fos un tot?

El Contracte Agrari arriba a Brussel·les

El PSM i les polítiques progressistes recullen els fruits d'un plantejament atrevit, que pregonava fa uns anys i que aconsegueix dur a la pràctica amb la intenció d'apostar per la qualitat del producte i per la valoració de la feina feta per part del sector agrari. Tot partint de l'aposta per un model que creu en la necessitat d'adaptar la producció del sector primari al present i al futur i per no continuar amb un model de subvencions al camp que comença a quedar obsolet. A la vegada, advoca per incentivar el canvi econòmic i de producció de producte de qualitat i aposta pels productes ecològics.

El reconeixement arriba de la mà de la Unió Europea. A aquesta institució, concretament el Comitè de les Regions, assistiran els nostres representants, concretament la consellera d'Agricultura i Economia i secretària del PSM, Tuni Allès, a la conferència "No a les etiquetes d'organismes modificats transgènicament, produccions de qualitat i estratègies agrícoles de les regions europees", a Brussel·les.

En aquestes jornades s'explicarà l'experiència del model de Menorca del Contracte Agrari de la Reserva de Biosfera (CARB), i què representa com

Reconeixement a un model

Clara Fullana

El fet que l'experiència del CARB arribi a Brussel·les, i a més dins del context de la Xarxa de Regions Lliures d'organismes genèticament modificats, suposa un reforç i evidentment un reconeixement al model i l'estratègia agrícola-ramadera que defensam des de Menorca.

El CARB no només aposta i reconeix el paper multifuncional de l'agricultor en la custòdia i manteniment del territori, sinó que alhora aposta per la biodiversitat des de la defensa dels cultius i les races autòctones pròpies del territori. Aquest contracte recull també, i així mateix ho estableixen les seves bases, la prohibició de sembrar cultius genèticament modificats, la qual cosa, conjuntament amb l'incentiu que es dona per encarar la venda directa des de les finques (i altres), ens permet defensar i apostar fortament per la qualitat dels productes agroalimentaris i la seva diferenciació.

Aquest és el model que des de l'escenari de la Xarxa pretenem acostar a Europa, per tal que els valors que el CARB recull estiguin presents en la base de tota la seva política, i perquè les realitats territorials siguin tingudes en compte en els desplegaments i polítiques que es desenvolupin, ja que la cultura rural pròpia de cada territori és la que permet defensar polítiques coherents i treballar per la qualitat dels nostres productes.

a plantejament de desenvolupament rural. Aquesta aposta de model es ve desenvolupant des de fa 5 anys, i ha anat comptant amb un progressiu in-

crement pressupostari. Tot plegat ha suposat que sigui model de referència a altres territoris, que s'han encuriosit i emmirallat en la nostra illa.

Mor l'idioma "bo". Haurà de morir el menorquí?

Sam Gomila Lluch

Ahir llegia al suplement XOC del Diari Menorca un interessant escrit que es titulava "Mor a les Illes Andaman la darrera parlant de l'idioma "bo". Entre d'altres coses deia: "la defunció de Boa Sr, de 85 anys i natural de les illes Andaman, ha donat la volta al món per les conseqüències culturals de que implica a nivell planetari".

Seguia dient: "Estem parlant d'una de les cultures humanes més antigues de la Terra que ha desaparegut irremediablement davant la permissivitat de la resta del món". Acabava l'article dient "la mort d'una llengua, la desaparició d'una cultura, és una pèrdua incalculable que no ens podem permetre tot i tendir cap al món global. Perdem amb això la singularitat de les formes diferents que existeixen de viure i entendre la vida. Perdem tradicions. Perdem déus i cultes. Perdem contes, llegendes i cançons. Perdem riquesa humana i sobretot, com a espècie, perdem perspectiva".

No és la única notícia tràgica d'aquests tipus que apareixen ens els darrers anys, ni molt menys. De fet, l'Organització de les Nacions Unides (ONU) va proclamar el 2007 l'Any Internacional de les Llengües, coordinat per la UNESCO. Es volia cridar l'atenció sobre aquest fet preocupant i fomentar el multilingüisme i la diversitat lingüística, que cada dia està més amenaçada per la mundialització, per la manca d'atenció dels ésser humans –no és ni de bon tros una prioritat–, i per la manca de voluntat i valentia dels estats.

Com més va, més llengües es trobem

amençades. Cada dia que passa desapareixen més llengües, amb el conseqüent empobriment cultural i la pèrdua insubstituïble de tradicions, records i maneres d'entendre el món. La diversitat lingüística, fonament de la diversitat cultural i instrument essencial per a la conservació de la diversitat biològica i territorial, està idò en perill, i amb ella un patrimoni de la humanitat. En definitiva, està desapareixent un tresor, un tresor cultural. Llàstima que aquest tresor no es representi amb monedes d'or, amb euros o en dòlars. Si fos així, hi hauria pressa per protegir-lo i per espoliar-lo.

Segons els estudis dels lingüistes, al món hi ha prop de sis mil llengües, però la meitat de les llengües les parlen menys

**ESTIC ESPERANT EL DIA QUE DIGUIN
"MOR EL DARRER PARLANT DE ME-
NORQUÍ: MOR EL MENORQUÍ?"
VULL VEURE LA CARA QUE FAREM.**

de deu mil persones, i una quarta part la parlen menys de mil. Des de temps immemorials, les llengües neixen, es transformen i moren amb les societats que les parlen. Però en l'actualitat, la seva desaparició s'accelera com resultat de la mundialització, entre d'altres qüestions, i la immensa majoria de les sis mil llengües existents estan amenaçades d'extinció a curt termini. Avui, emperò, a diferència dels temps immemorials, tenim recursos, més coneixements i sobretot tecnologies per evitar la seva desaparició. No obstant, i seré

absolutament demagògic, crec que estem més interessants en desenvolupar tecnologia per matar-nos uns als altres o per destruir la terra, que per protegir tota classes de patrimoni.

De fet, els lingüistes han calculat que una llengua només pot sobreviure si compta amb més de cent mil habitants. Un altre factor correlacionat amb el perill d'extinció d'una llengua és que la parlin pocs nens. I aquí ens barallem, dia rere dia, de si a l'escola s'ha d'ensenyar en Menorquí (català) o Castellà! Curiosament el Castellà, amb totes les seves varietats, el parlen més de tres-cents milions de persones.

Estan condemnades a desaparèixer a curt termini la immensa majoria de les llengües? Estem condemnats a que desaparegui el Menorquí i el català? Estic esperant el dia que diguin "mor el darrer parlant de Menorquí: mor el menorquí?" Vull veure la cara que farem. Vull veure tots aquests mitjans de comunicació, que avui infravaloren el català i donen molta canxa al conflicte lingüístic entre el català i el castellà a la nostra illa. Vull veure ja quin serà el seu escrit de defunció: "RIP, ha mort el Menorquí, hem perdut un tresor". O més ben dit, segurament dirà: "RIP, ha muerto el menorquín, se perdió un tesoro".

Per acabar, i vull que quedi ben clar, no pretenc desacreditar el castellà, ni molt menys. Com totes les llengües, consider que és un patrimoni d'un valor incalculable. No obstant, la que té i tindrà dificultats és el Menorquí (i el Català), i em nego a acceptar -ho i no fer res.

Ens trobaràs a

MAÓ. C/ Cós de Gràcia, 29. Tel. 971 36 40 11.

CIUTADELLA DE MENORCA

C/ Captius de Constantinoble, 53 baixos. Tel. 971 38 19 50

ES MERCADAL. C/ del Doctor Llansó, 71, baixos

ES CASTELL. C/ Antònia Orfila, 44

ALAIOR. C/ de s'Arraval, 40

Telèfon mòbil del PSM: 660 18 27 63

menorca@psm-entesa.cat / www.psm-menorca.cat

www.facebook.com/profile.php?id=1279687873

<http://www.youtube.com/psmmenorca>

BLOGOSTERA DEL PSM:

maitesalord.cat

www.nelmarti.cat

www.eduardriudavets.cat

Edita: PSM-EN - Dipòsit legal: ME 31/2010